

Vergaderjaar 2022–2023

28 165

Deelnemingenbeleid Rijksoverheid

Nr. AV

BRIEF VAN DE MINISTER VAN FINANCIËN

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 3 juli 2023

Hierbij stuur ik u het Jaarverslag Beheer Staatsdeelnemingen 2022. In het jaarverslag wordt weergegeven hoe het Ministerie van Financiën in 2022 invulling heeft gegeven aan het aandeelhouderschap in de staatsdeelnemingen. Daarnaast geeft het jaarverslag op uniforme wijze inzicht in de (financiële) gegevens die de staatsdeelnemingen zelf in hun jaarverslag hebben gepubliceerd.

In het Jaarverslag Beheer Staatsdeelnemingen 2022 zijn ook gegevens opgenomen van deelnemingen waarbij een ander departement de aandeelhoudersrol vervult. Deze informatie bied ik u aan namens mijn collega-bewindslieden.

Er zijn moties ingediend door het lid Van Ballekom¹ en het lid Prast² tijdens de behandeling van de Machtigingswet Invest International. In deze brief ga ik in op deze moties.

Ten slotte treft u als bijlagen bij dit jaarverslag:

- Een overzicht van de goedgekeurde investeringsvoorstellen van staatsdeelnemingen van 1 januari tot 30 juni 2023;
- Een afschrift van het jaarverslag en de jaarrekening van Invest International conform artikel 8 lid 1 van de Machtigingswet oprichting Invest International;
- Een afschrift van het jaarverslag en de jaarrekening van Invest-NL, conform artikel 8 lid 2 van de Machtigingswet oprichting Invest-NL.

Motie Van Ballekom

De motie van het lid Van Ballekom verzoekt de regering:

- i. de samenwerkingsovereenkomsten met FMO en, voor zover mogelijk Invest-NL, zodanig in te richten dat de centrale diensten

¹ Kamerstukken I, 2020–2021, 35 529, Q

² Kamerstukken I 2020–2021, 35 529, M

- van de betreffende organisaties worden gedeeld, waaronder onder meer ICT-diensten, personeelszaken, compliance- en risicomanagement.
- ii. onomwonden en duidelijk vast te leggen dat de inhoud en besteding van de subsidieregelingen blijvend vallen onder de ministeriële verantwoordelijkheid waardoor het parlementaire budgetrecht niet wordt vervreemd.
 - iii. de Kamer te informeren over de inhoud van de af te sluiten samenwerkingsovereenkomsten en de Kamer afschriften te verstrekken van de jaarverslagen en jaarrekeningen van de organisatie.

Ad i. samenwerkingsovereenkomsten met FMO en Invest-NL

De staat is als aandeelhouder geen partij bij het afsluiten van samenwerkingsovereenkomsten met FMO en Invest-NL. Deze samenwerking blijft voor mij als aandeelhouder wel een continu aandachtspunt in gesprekken met deze deelnemingen.

Invest International is opgericht met een specifiek doel, dat anders is dan het doel van FMO en Invest-NL. Er zit veel waarde in de focus en wendbaarheid die een stand-alone-organisatie met zich meebrengt. Dat toont het succesvolle eerste boekjaar wat mij betreft ook aan. Desalniettemin vind ik ook dat er meer potentiële voordelen door samenwerken gerealiseerd moeten worden.

Goede samenwerking tussen FMO en Invest International vindt plaats op het gebied van transacties. Hierover zijn afspraken gemaakt in de aandeelhoudersovereenkomst. Samenwerking op het gebied van mid- en back-office is verkend, maar dit is in de praktijk erg lastig gebleken vanwege wet- en regelgeving. Uiteindelijk heeft dit zich beperkt tot tijdelijke samenwerking op het gebied van IT. Dit heeft onder andere te maken met beperkingen die volgen uit wet- en regelgeving op het gebied van gegevensbescherming en financieel toezichtsrecht. Met Invest-NL wordt op transactiebasis samengewerkt. Hier is op dit moment geen samenwerkingsovereenkomst voor nodig. De meeste samenwerking is op dit moment met exportkredietverzekeraar Atradius Dutch State Business. Daarnaast is er een continue samenwerking met RVO. Waarbij RVO de handelsmissies organiseert en het loket is voor ondernemers met vragen over financiering. Invest International pakt de relevante leads op.

Ad ii. Verantwoordelijkheid subsidieregelingen buitenlandse handel en ontwikkelingssamenwerking (BHOS)

Invest International is uitvoerder van een aantal internationale subsidieregelingen van BHOS. Daarmee bestaat er een opdrachtgever-opdrachtnemer relatie tussen beide partijen. De regelingen vallen onder de verantwoordelijkheid van de Minister voor BHOS en er wordt geen afbreuk gedaan aan het parlementaire budgetrecht. Er bestaan ook geen plannen om dat te wijzigen.

Ad iii. Delen samenwerkingsovereenkomsten

De door Invest International afgesloten samenwerkingsovereenkomsten met FMO is vastgelegd in een *scope of collaboration* als bijlage bij de aandeelhoudersovereenkomst tussen de Staat, FMO en Invest International. Daarnaast heeft FMO een deel van de administratie en het ICT systeem van Invest International beheerd tot eind van 2022. Inmiddels doet Invest International dit zelf. Daarnaast heeft FMO een dollarlening

verstrekt aan Invest International, zodat Invest International ook leningen in dollars kan verstrekken zonder zelf het valutarisico te lopen.

Motie Prast

De motie Prast c.s. verzoekt de regering om ervoor zorg te dragen dat Invest International uitsluitend projecten en activiteiten ondersteunt waarvan onomstotelijk vaststaat dat ze geen gebruik zullen maken van kobalt dat is gedolven in Congo.

Op basis van het ESG-beleid van Invest International gaat aan iedere financiering een grondig due-dilligence-proces vooraf, waarin Invest International de hele keten onderzoekt. Alles wat te maken heeft met kinderarbeid wordt uitgesloten. Daarnaast werkt Invest International aan beleid op het gebied van zeldzame metalen. De kern daarvan is dat klanten moeten aantonen dat mijnbouw op verantwoorde wijze plaatsvindt.

De Minister van Financiën,
S.A.M. Kaag